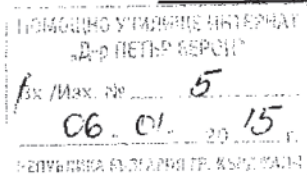

**ПОМОЩНО УЧИЛИЩЕ ИНТЕРНАТ „Д-р ПЕТЪР
БЕРОН” - КЪРДЖАЛИ**

Ул. „Капитан Петко войвода” 3А; тел.0361/62484

ДО
ГОСПОЖА ЦЕЦКА ЦАЧЕВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА 43-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ДО
ГОСПОДИН ЦВЕТАН ЦВЕТАНОВ

ДО
ГОСПОДИН МИХАИЛ МИКОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ПГ **БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ**

ДО
ГОСПОДИН ЛЮТВИ МЕСТАН
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ПГ **ДВИЖЕНИЕ ЗА ПРАВА И СВОБОДИ**

ДО
ГОСПОДИН НАЙДЕН ЗЕЛЕНОГОРСКИ И ГОСПОДИН РАДАН КЪНЕВ
СЪПРЕДСЕДАТЕЛИ НА ПГ **РЕФОРМАТОРСКИ БЛОК**

ДО
ГОСПОДИН ВАЛЕРИ СИМЕОНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ПГ **ПАТРИОТИЧЕН ФРОНТ**

ДО
ГОСПОДИН СВЕТЛИН ТАНЧЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ПГ **БЪЛГАРСКИ ДЕМОКРАТИЧЕН ЦЕНТЪР**

ДО
ГОСПОДИН БОРИСЛАВ БОРИСОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ПГ **АБВ**

ДО
ГОСПОДИН ВОЛЕН СИДЕРОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ПГ НА ПАРТИЯ **АТАКА**

ДО
ГОСПОЖА МИЛЕНА ДАМЯНОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА **ПАРЛАМЕНТАРНАТА КОМИСИЯ ПО ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА**
В 43-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ДО
ГОСПОДИН СТОЯН ТОНЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА **ПАРЛАМЕНТАРНАТА КОМИСИЯ ПО ЗДРАНЕОПАЗВАНЕТО**

ДО
ПРОФ. Д.П.Н. ТОДОР ТАНЕВ
МИНИСТЪР НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

от

ПУИ „Д-р Петър Берон“, гр. Кърджали,

ОТНОСНО: Необходимостта от изменение и допълнение на Проект на Закон за предучилищното и училищното образование със сигнатура 454-01-5, внесен в 43-то Народно събрание на 21.11.2014 година.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ,

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР,

Ние, работещите в ПУИ „Д-р Петър Берон“, гр. Кърджали, подкрепяме Проекта на Закон за предучилищното и училищното образование, защото чрез него се:

- синхронизира политиката на България в областта на образованието с европейските директиви;
- осигурява автономия на училищата да разработват учебни програми за разширена и допълнителна подготовка;
- запазват специалните училища.

Но в Проектозакона не е законово отредено мястото на училищата за ученици със специфични потребности и особености в интелектуалното развитие (определяни досега в ЗНП като помощни училища). Тяхното съществуване (повече от седем десетилетия) ясно изразява хуманната грижа, както на държавата, така и на обществото, в подкрепа на образованието, възпитанието и рехабилитацията на учениците със специфични потребности и особености в интелектуалното развитие, с множество увреждания и с разстройства от аутистичния спектър.

В тази връзка твърдим, че няма нито хуманно, нито етично основание Центровете за личностно развитие, предвидени в Проектозакона за предучилищното и училищното образование, да бъдат алтернатива на системата на училищата за ученици със специфични потребности и особености в интелектуалното развитие (помощните училища). В помощните училища има голям брой ученици с диагноза генерализирано разстройство в развитието /аутизъм/. Аутистичното дете се чувства уверено и спокойно в група от минимален брой деца в тиха, защитена и непроменяща се среда /такава е европейската и световната практика/. Непрекъснатата промяна и нелогичният страх увеличават хипермоторната възбудимост на учениците, маркира се хиперкинетичност в поведенчески план. Помощното училище е тази училищна среда, която максимално отговаря на потребностите на аутистичното дете, защото то се нуждае не толкова от интеграция, колкото от защита и постоянна подкрепа от възрастен. Още повече, че

сериозни науки като медицината, психологията и педагогиката на този етап не са отговорили еднозначно и категорично на въпроса дали учениците със СОП наистина се чувстват по-добре извън групата на себеподобните и дали това не създава допълнителни проблеми за тях и семействата им.

Категорично заявяваме, че ако се тръгне към закриване на помощните училища, голяма част от децата с умерена и тежка изостаналост и с множество увреждания и с разстройства от аутистичния спектър ще останат „невидими“ за образователната ни система. Те ще присъстват поименно само в списъците на класовете в масовото училище, но в действителност ще са извън него. Интеграцията на децата с умствена изостаналост не следва да се разбира като организирано смесване с връстници с нормален интелект. Интеграцията се прави ежедневно (както в настоящите помощни училища), чрез дейности за придобиване на социални компетентности.

И ако децата със сензорни нарушения и отклонения в поведението се нуждаят от по-специална подкрепа в училищна среда, за да разгърнат потенциала си, то на какви основания групата деца с умствена изостаналост трябва да бъдат лишавани от възможностите на специалните училищни условия и ресурси. Практиката в различните страни показва, че е необходимо да се даде **право на избор на родителите да решат в какъв вид училище ще учат децата им** и при какви условия ще завършат. Елиминирането на училищата за деца с умствена изостаналост в системата на българското образование според нас не е разумен подход и стеснява периметъра от квалифицирани, професионално-образователни и възпитателни услуги. В Италия, например, помощните училища бяха закрити. Днес там протича обратният процес – на тяхното възстановяване. След като учениците със сензорни нарушения и отклонения в поведението се нуждаят от специална подкрепа в училищна среда, за да разгърнат потенциала си, то **липсва правно основание** учениците със специфични потребности и особености в интелектуалното развитие да бъдат лишени от възможност за обучение при специални условия и ресурси. Когато тези ученици се изключат от системата на специалното училище, на тях де юре, им се отнема правото за корекционно-възпитателна работа по подобие на тази, която се предлага от Проектозакона за учениците със сензорни увреждания и отклонения в поведението (ВУИ). Нека не страним от цивилизованите общества. В Ирландия и Англия, в Германия, Холандия и Австрия, във Франция и Швеция се разбира, че увреждането, което детето е получило, е факт, че то е различно, но и в своето различие, то има точно толкова права, колкото и ние (www.european-agency.org/country-information).

Считаме, че израз на хуманната държавна образователна политика ще бъде запазването на училищата за ученици със специфични потребности и особености в интелектуалното развитие като и други с специфични нарушения (множество увреждания и разстройства от аутистичния спектър) като **държавни училища**. Грижата за умствено изостаналите деца навсякъде по света, както и в България, е изключително право и най-вече задължение на държавата.

От друга страна, дейностите, успешно изпълнени по Проект „Включващо обучение“. Дейност 4 на МОН, представят изградения вече нов модел за организация и функциониране на помощните училища, които предлагаме да се наричат **СПЕЦИАЛНИ УЧИЛИЩА ЗА ДЕЦА СЪС СПЕЦИФИЧНИ ПОТРЕБНОСТИ И ОСОБЕНОСТИ В**

ИНТЕЛЕКТУАЛНОТО РАЗВИТИЕ. Оценката на резултатите от изпълнението на Проекта по данни на ГЛАВНА ДИРИКЦИЯ „СТРУКТУРНИ ФОНДОВЕ И МЕЖДУНАРОДНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПРОГРАМИ“ в МОН е повече от добра. Работата на различните специалисти (специални и социални педагози, психолози, логопеди, кинезитерапевти и арттерапевти), обединени като екип в терапевтичен комплекс работят на едно място с всички ученици.

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ,

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР,

Настояваме, бъдещият Закон за предучилищното и училищното образование да не подлага на дискриминация както достъпа до образование, което може да бъде гарантирано и от общообразователните и от специалните училища (в много европейски държави те съществуват паралелно), така и възможността за избор на образователна среда, най-подходяща за учениците.

Тази е основната причина да Ви предложим следните изменения и допълнения към Проектозакона, които ще го направят колкото образователен, толкова и социален:

Раздел II Видове институции:

Чл. 43. (1) Специалните училища са:

1. нова за обучение и подкрепа на ученици със специфични потребности и особености в интелектуалното развитие;
2. за обучение и подкрепа на ученици със сензорни увреждания – увреден слух или нарушено зрение;
3. възпитателни училища интернати;
4. социално-педагогически интернати.

(2) нова Специалните училища по ал. 1:

1. са от интернатен или полуинтернатен тип с целодневна организация на учебния ден, осигурено хранене и при наличие на необходимата материална база – с организирано общежитие;
2. разкриват терапевтични комплекси, в които се организират дейности, подкрепящи приобщаването, обучението и възпитанието на децата и учениците със специфични потребности и особености в интелектуалното развитие, професионалното им ориентиране, консултиране и социално включване;

(3) нова В специалните училища по ал. 1 т. 1 се провежда обучение за завършване на клас, без придобиване на степен на образование и се поставят оценки само с качествено показател.

(4) **нова** В специалните училища по ал. 1 т. 1 се осигурява и обучение за придобиване на професионална квалификация.

(5) **нова** В специалните училища по ал. 1 т. 2, 3 и 4 се провежда обучение за завършване на клас и за придобиване на основно и средно образование и обучение за придобиване на професионална квалификация.

(6) **нова** В специалните училища по ал. 1 т. 2, 3 и 4 може да се осъществява профилирана подготовка.

(7) **нова** В специалните училища по ал. 1, т. 1 и т. 2 може да се организира и провежда предучилищно обучение и възпитание за достигане на училищна готовност на деца със специфични потребности и особености в интелектуалното развитие; деца със сензорни увреждания – увреден слух или нарушено зрение, преди постъпването им в I клас.

(8) **нова** В специалните училища по ал. 1, т. 2 може да се организира и провежда ранно въздействие и рехабилитация на деца до 3-годишна възраст със сензорни увреждания – увреден слух или нарушено зрение;

(9) Възпитателните училища интернати са за обучение на ученици, извършили противообществени прояви.

(10) Социално-педагогическите интернати са за обучение на ученици, които нямат подходящи условия за живот в семейството си, лишени са от родителски грижи и надзор, извършили са или съществуват предпоставки да извършат противообществени прояви.

Чл. 193. (1) По изключение и ако целите на образованието не могат да бъдат постигнати по друг начин, за подкрепа и обучение на деца и ученици с умствена изостаналост в детските градини и в училищата по чл. 36 ал. 1 може да се организират специални паралелки или групи.

(2) **нова** Обучението на учениците по ал. 1 се организира при условията на чл. 43, ал. 1, т. 1 и т. 2

/.../

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ предлагаме да отпадне § 10 от ал. 1 до ал. 9

05.01. 2015 г.

СПИСЪК
на
персонала в ПУИ „Д-р Петър Берон”
гр. Кърджали

Педагогически

1. Пенка Христова
2. Даниела Мечтаи
3. Лейла Рамаданс
4. Лариса Карабаи
5. Илия Начев.....
6. Петя Димитрови
7. Виолета Русева.
8. Василка Демирс
9. Красимира Стои
10. Костадин Делс
11. Дияна Момчил
12. Павлинка Пенс
13. Светла Велева

Непедагогически

14. Олга Стоянова..
15. Хафизе Османс
16. Ирена Петрова.
17. Гюлбахар Реджс
18. Мехмед Раиф....
19. Калбие Дурмуш
20. Селиме Шакирс

ДИРЕКТОР:

05.01.2015 г.
гр. Кърджали